

Digitalisering og dokumentasjon

Automatisert dokumentasjonssystem

Hovedmålet er å etablere et automatisert dokumentasjonssystem for norsk fiskerinæring, med en felles infrastruktur for utveksling av relevante data. Et slikt system må innrettes slik at det gir en korrekt registrering av det som høstes av fellesskapets ressurser og legger til rette for etterfølgende sporbarhet gjennom verdikjeden. Systemet må etableres i dialog med næringen.

Basert på en såkalt *Compliance by Design* tilnærming, siktes det mot et reguleringsregime som er innrettet slik at man er ute av stand til å omgå reguleringene, ved at data hentes direkte fra primærkilden. Bruk av ulike teknologiske løsninger skal gi verifiserbare og dokumenterte data som ikke kan manipuleres, og som distribueres gjennom en infrastruktur til alle relevante myndigheter og andre som har behov for data, inkludert næringen selv.

Her er det identifisert 2 innsatsområder:

Innsatsområde 1: Offentlig-privat samarbeid om digitalisering på fiskeriområdet («OPS Fiskeri»)

Norges Fiskarlag og Sjømat Norge har hovedansvar for OPS Fiskeri. Fiskeridirektoratet vil være en aktiv bidragsyter gjennom FangstID-programmet. Arbeidet er i startfasen.

Innsatsområde 2: «FangstID-programmet»

Det er gjennomført 2 webinarer under FangstID-programmet: [webinar om framtidens fiskerikontroll 28. april 2021](#) og [webinar 23. november 2021 om FangstID](#). Høsten 2022 planlegges en internasjonal konferanse på området. Det er også opprettet [en egen nettside om programmet](#).

Fiskeridirektoratet har fått tildelt 10 millioner fra Forskningsrådet og vil i tillegg sette av midler fra kontrollavgiften, slik at det som et minimum vil bli brukt 20 millioner kroner på anskaffelser under FangstID-programmet de neste årene. I tillegg har konsortiet EveryFish, som Fiskeridirektoratet er en del av, fått tildelt 5 millioner euro over 4 år gjennom EUs forskningsprogram [Horizon Europe](#).

Følgende prosjekter hører til under FangstID-programmet:

- **EveryFish – Horizon Europe:** Prosjektet skal blant annet jobbe for å utvikle en åpen kildekode for maskinlæring rettet mot fiskerikontroll, teknologiske løsninger basert på optisk teknologi for fiskerikontroll om bord på fartøy, en nøytral database for sikker informasjonsforvaltning, et risikoanalyseverktøy basert på historiske AIS-, VMS- og ERS-data og en "best practice" for implementering av ny teknologi i ressurskontrollen i europeisk målestokk.
- **Førkommersielle anskaffelser:** Fiskeridirektoratet lyste i mars 2021 ut en Request For Information - Teknologiske løsninger for korrekt og verifiserbar ressursregistrering. I 2022 vil det utarbeides konkurransegrunnlag. Bedrifter og kunnskapsmiljøer vil så bli invitert til å foreslå og tilby utvikling av innovasjoner som dekker behovene. Deretter vil det inngås avtale med leverandørene av de beste tilbudene.

- **Vekt om bord:** Pilotprosjekt for vekt om bord ble lyst ut 4. januar 2022. Nærings- og fiskeridepartementet har godkjent at arbeidet skal finansieres av salgslagene gjennom administrativt inndradde midler.
- **Individmerking kongekrabbe:** Behovet for regelverksendringer og relevante tekniske løsninger for individmerking og sporing av kongekrabbe er utredet. Direktoratet samarbeider nå med FHF om utlysning av et pilotprosjekt, som helt eller delvis skal finansieres gjennom kontrollavgiften. Parallelt vil det bli utarbeidet forslag til forskrift om merkeordning for kongekrabbe.

Trinnvis tilnærming til et automatisert dokumentasjonssystem

På veien mot et automatisert dokumentasjonssystem er det identifisert 3 innsatsområder for å styrke tilgangen til data og dermed muligheten til effektiv og troverdig kontroll:

Innsatsområde 3: Elektronisk rapportering av fangst, aktivitets- og posisjonsdata (VMS og ERS)

Det er vedtatt regelverksendringer for å utvide kravene om elektronisk rapportering av fangst-, aktivitets- og posisjonsdata. Fiskeridirektoratet arbeider nå med å modernisere mottakssystemene for ERS- og VMS-data, for å sikre at økt datamengde kan håndteres effektivt. Løpende dialog med tilbydere og brukere skal sikre effektive og brukervennlige rapporteringssystemer.

Det tilrettelegges også for internasjonal utveksling av data gjennom FLUX, som blir den nye standarden for utveksling av elektroniske fangst- og aktivitetsdata i Den nordøstatlantiske fiskerikommisjon (NEAFC).

Utviklingsarbeidet knyttet til rapportering av mannskapslistene og sikker identifisering vil starte opp i 2022. Videre vil det bli satt i gang et arbeid for å få på plass et helhetlig rapporteringsregime for levendelagring, der ERS-, journal- og seddeldata blir sett i sammenheng.

Innsatsområde 4: Krav til korrekt ressursregistrering ved landing

Forslag om nye krav til automatisk vekt og veiesystem har vært på høring. Det har vært holdt møter med leverandører og næringsorganisasjoner i forbindelse med utarbeidelsen av beslutningsnotat, som ble sendt til Nærings- og fiskeridepartementet i oktober 2021. I samarbeid med Justervesenet er det utarbeidet veileder, og det er opprettet en [egen nettside om de nye kravene til vekt og veiesystem](#). I tillegg arbeides det med en kravspesifikasjon for mottakssystemet for data fra automatiske veiesystemer.

Det er også gjennomført ny høring om ny forskrift om prøvetaking av industrifangst ved landing, og beslutningsnotat ble sendt til Nærings- og fiskeridepartementet 31. januar 2022. Videre er det opprettet [en egen informasjonsside om den nye forskriften](#). I 2022 vil det bli utarbeidet en veileder og en faglig prosedyre for prøvetaking i henhold til etablerte statistiske metoder. Når nytt regelverk for automatiske vekter og veiesystem er vedtatt, vil krav til to veiepunkter bli vurdert.

Direktoratet har også sendt ut notat om endring av praksis for seddelføring av heimfarfisk, for innspill og kommentarer fra næringen.

Innsatsområde 5: Krav til mottakere av fisk

Fiskeridirektoratet planlegger å opprette en arbeidsgruppe som skal utarbeide nytt regelverk for rapportering av journaldata. Arbeidsgruppen vil ha ekstern deltakelse og vil blant annet få i oppdrag å evaluere landingsforskriften § 16, vurdere krav til fortløpende rapportering av data til kontrollmyndighetene, sammenholde registreringsplikten med bokføringsregelverket, foreslå regelverk om merking av produkter, vurdere tilnærming til digitale fraktbrev, samt kobling til fangstsertifikatene og tolltariffen/ eksportdata.

Dispensasjonsordning fra forbud mot bruk av mobile kjøpestasjoner ved landing av kongekrabbe ble innført i mars 2021, og krav til individmerking utredes under FangstID-programmet.

Fiskeridirektoratet har anbefalt å avvente med utvikling av krav til videoovervåkning på mottak, men arbeidet med kjøperforskriften forventes påbegynt i 2022.